

МАЙНОВІ ПРАВА ДІТЕЙ

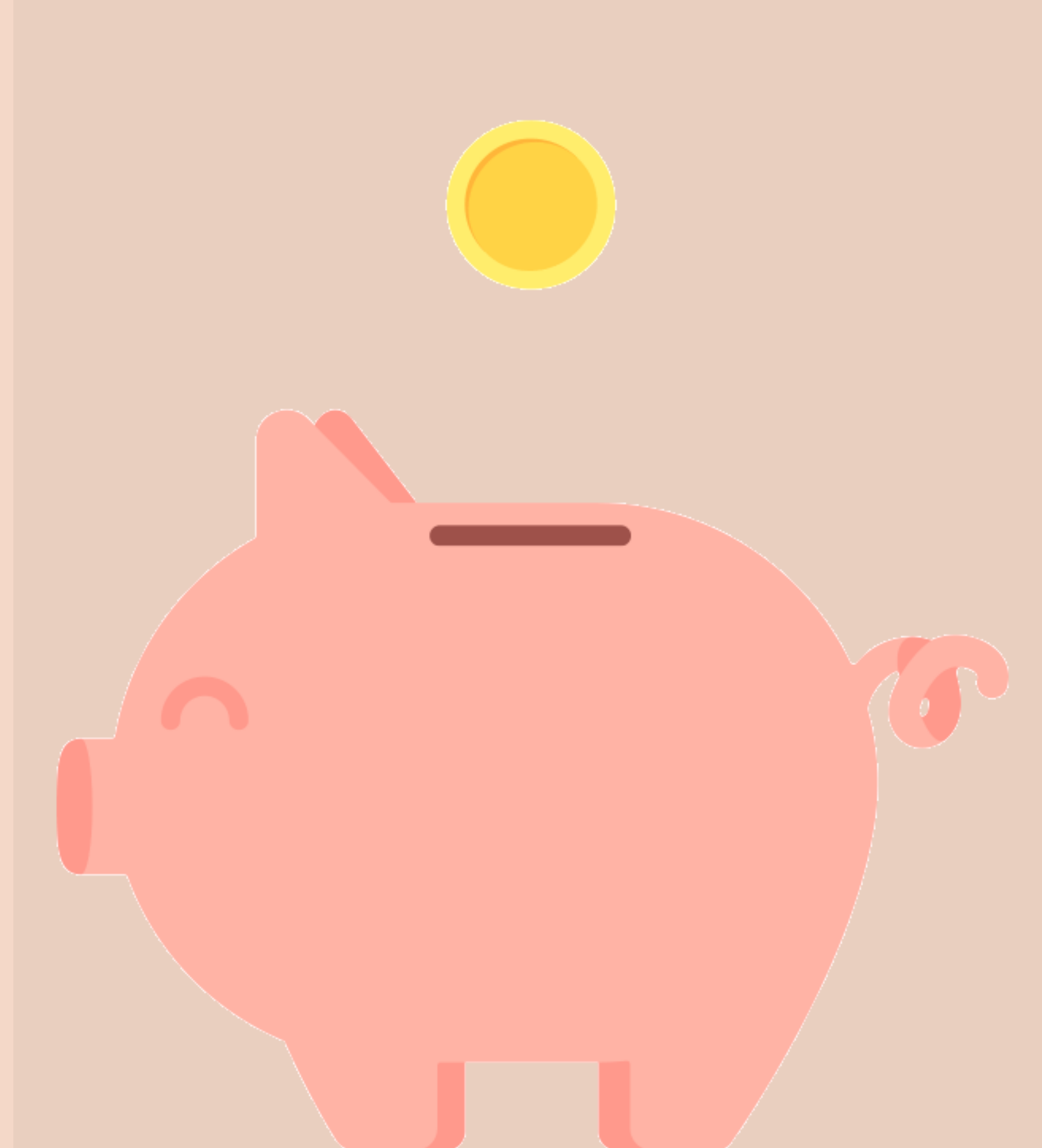

УТРИМАННЯ ДИТИНИ

Батьки зобов'язані
утримувати дитину до
досягнення нею повноліття

Способи виконання батьками обов'язку
утримувати дитину визначаються за
домовленістю між ними

Батьки мають право укласти письмовий,
нотаріально посвідчений договір про
сплату аліментів на дитину

Ст. 180, 186 СКУ

АЛІМЕНТИ

- у частці від доходу
- у твердій грошовій сумі

Спосіб стягнення аліментів, визначений рішенням суду, змінюється за рішенням суду за позовом одержувача аліментів

Аліменти, стягнені у твердій грошовій сумі підлягають індексації

АЛІМЕНТИ

Мінімальний гарантований розмір аліментів на одну дитину не може бути меншим, ніж 50 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку

Мінімальний рекомендований розмір аліментів на одну дитину становить розмір прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку і може бути присуджений судом у разі достатності заробітку (доходу) платника аліментів

ч.2 ст. 182 СКУ

АЛІМЕНТИ

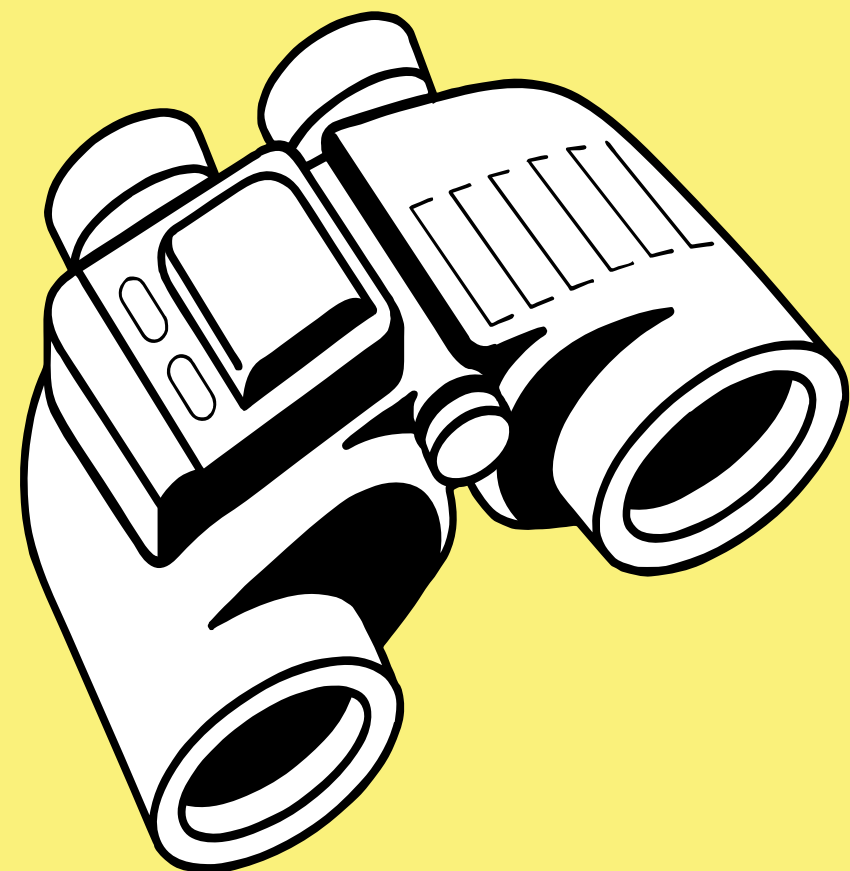
Справи про стягнення аліментів можуть пред'являтися за зареєстрованим місцем проживання чи перебування позивача ст.28 ЦПКУ

Той з БАТЬКІВ, з кого присуджено стягнення аліментів на дитину, а також той з батьків, до кого вимога про стягнення аліментів не була подана, зобов'язані брати участь у додаткових витратах на дитину, що викликані особливими обставинами (розвитком здібностей дитини, її хворобою, каліцтвом тощо)
Ст. 185 СКУ

КОНТРОЛЬ ЗА ЦІЛЬОВИМ ВИТРАЧАННЯ М АЛІМЕНТІВ

Контроль за цільовим витрачанням аліментів здійснюється органом опіки та піклування

У разі відсутності заборгованості за останні 12 місяців

Інспекційні відвідування не більше 1 разу на 3 місяці

Ст. 186 СКУ

Наказ Мінсоцполітики від 15.11.2018 року № 1713

У разі нецільового витрачання аліментів ПЛАТНИК має право звернутися до суду з позовом про зменшення розміру аліментів або про внесення частини аліментів на особистий рахунок дитини у відділенні Ощадбанку

МАЙНО

Цивільний Кодекс України

МАЙНОМ вважаються окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки.

ПОДІЛЬНЕ - яке можна поділити без втрати цільового призначення.

НЕПОДІЛЬНЕ - яке не можна поділити без втрати цільового призначення.

НЕРУХОМЕ МАЙНО - земельні ділянки, а також об'єкти, розташовані на земельній ділянці, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення

РУХОМЕ МАЙНО - речі, які можна вільно переміщувати у просторі.

ПРАВО ДИТИНИ НА МАЙНО

Глава 14 СКУ

- самотійний власник
- спільна сумісна власність
- користування

Майно, придбане батьками або одним із них для забезпечення розвитку, навчання та виховання дитини (одяг, інші речі особистого вжитку, іграшки, книги, музичні інструменти, спортивне обладнання тощо), є **ВЛАСНІСТЮ ДИТИНИ**

При вирішенні спору між батьками та дітьми, які спільно проживають, щодо належності їм майна вважається, що воно є власністю батьків, якщо **інше не встановлено судом**

ПРАВО ДИТИНИ НА МАЙНО

ЦКУ, СКУ

Право ВЛАСНОСТІ та інші речові права на нерухомі речі підлягають державній реєстрації.

СПІЛЬНА СУМІСНА ВЛАСНІСТЬ

Діти мають право на виділ у натурі майна, що є у спільній сумісній власності батьків і дітей.

Якщо виділ у натурі частки із спільного майна є неможливим, дитина має право на одержання від інших співвласників грошової або іншої матеріальної компенсації вартості його частки.

УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ ДИТИНИ

Глава 14 СКУ

Батьки управляють майном, належним
МАЛОЛІТНІЙ дитині, без спеціального на
те повноваження

ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ
ДИТИНИ:

- збереження майна
- використання майна дитини в її інтересах
- якщо дитина може самостійно визначити свої потреби та інтереси - враховуючи такі потреби та інтереси

Після припинення управління батьки зобов'язані повернути дитині майно, яким вони управляли, а також доходи від нього

УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ ДИТИНИ

Глава 14 СКУ

Дохід, одержаний від використання майна МАЛОЛІТНЬОЇ дитини, батьки мають право використовувати на виховання та утримання інших дітей та на невідкладні потреби сім'ї

Неналежне виконання батьками своїх обов'язків щодо управління майном дитини є підставою для покладення на них обов'язку відшкодувати завдану їй матеріальну шкоду та повернути доходи, одержані від управління її майном.

НЕПОВНОЛІТНЯ дитина розпоряджається доходом від свого майна відповідно до ЦКУ

УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ ДИТИНИ

Глава 14 СКУ

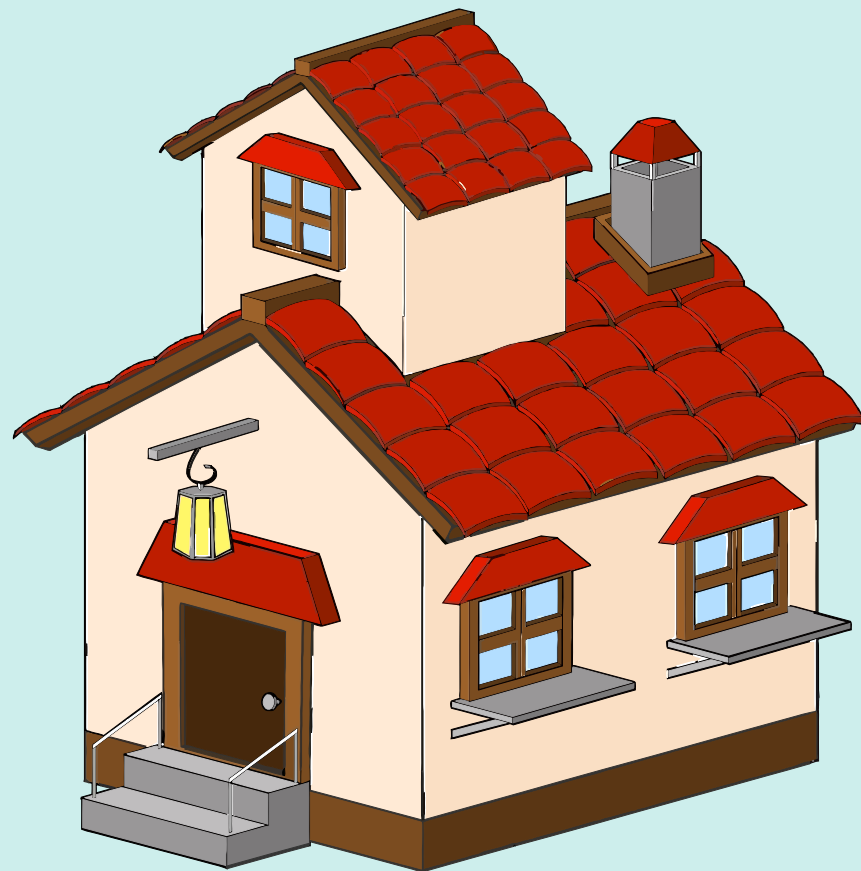

Батьки МАЛОЛІТНЬОЇ дитини не мають права без дозволу органу опіки та піклування вчиняти такі правочини щодо її майнових прав:

- укладати договори, які підлягають нотаріальному посвідченню та (або) державній реєстрації, в тому числі договори щодо поділу або обміну житлового будинку, квартири;
- видавати письмові зобов'язання від імені дитини;
- відмовлятися від майнових прав дитини.

ч.2ст.177 СКУ

УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ ДИТИНИ

На вчинення НЕПОВНОЛІТНЬОЮ особою правочину щодо транспортних засобів або нерухомого майна повинна бути письмова нотаріально посвідчена згода батьків і дозвіл органу опіки та піклування.

ч.2 ст. 32 ЦКУ

НЕПОВНОЛІТНІЙ може розпоряджатися грошовими коштами, що внесені повністю або частково іншими особами у фінансову установу на його ім'я за згодою органу опіки та піклування та батьків

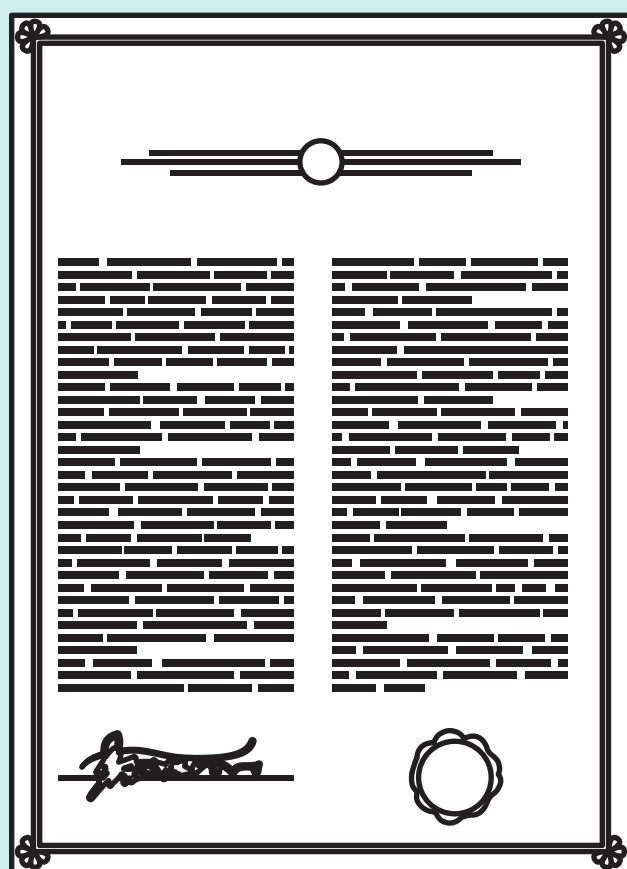
ч.3 ст. 32 ЦКУ

Батьки мають право дати згоду на вчинення НЕПОВНОЛІТНЬОЮ дитиною правочинів щодо житла та майна, лише з дозволу ОРГАНУ ОПІКИ ТА ПІКЛУВАННЯ

ч.3 ст.177 СКУ

ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНУ ОПІКИ ТА ПІКЛУВАННЯ

надання дозволу

Дозвіл на вчинення правочинів щодо нерухомого майна дитини надається органом опіки та піклування після ПЕРЕВІРКИ, що проводиться протягом одного місяця, і ЛИШЕ В РАЗІ ГАРАНТУВАННЯ збереження права дитини на житло

ч.4 ст.177 СКУ

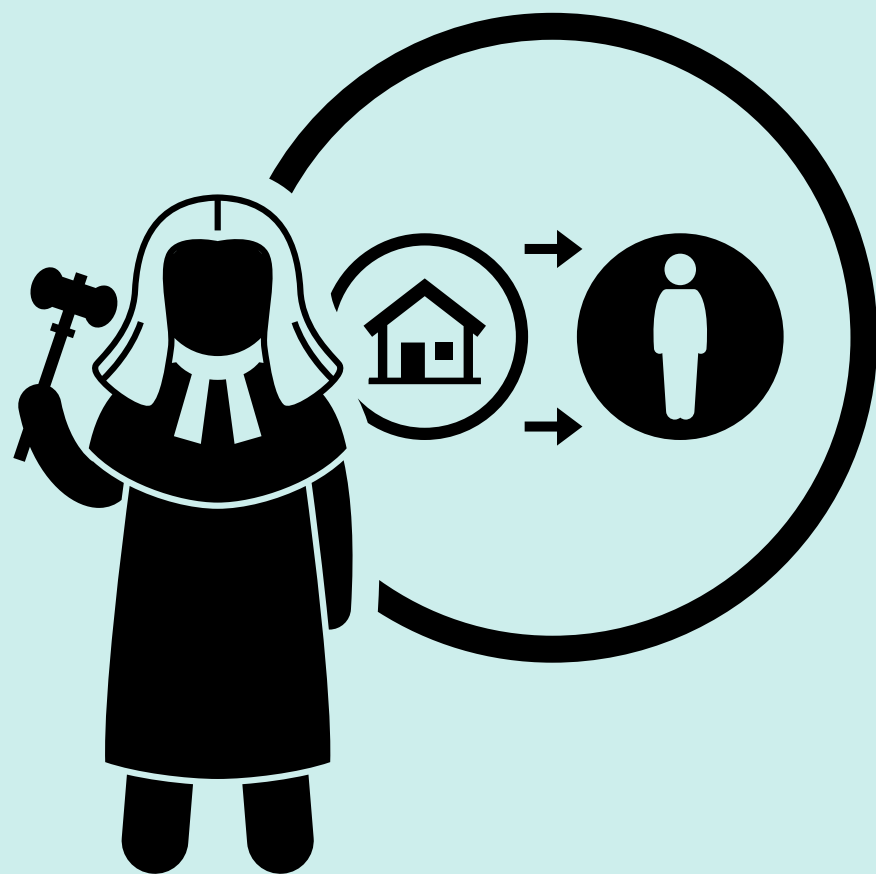
Для вчинення будь-яких правочинів щодо нерухомого майна, право власності на яке або право користування яким мають діти, необхідний попередній дозвіл органів опіки та піклування. Посадові особи органів опіки та піклування несуть ПЕРСОНАЛЬНУ відповідальність за захист прав та інтересів дітей при наданні дозволу на вчинення правочинів .

ч.4 ст.12 ЗУ Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей

ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНУ ОПІКИ ТА ПІКЛУВАННЯ

надання дозволу

Батьки або особи, які їх замінюють, не мають права без дозволу органів опіки і піклування, наданого відповідно до закону, укласти договори, які підлягають нотаріальному посвідченню та/або державній реєстрації, відмовлятися від належних дитині майнових прав, здійснювати поділ, обмін, відчуження житла, зобов'язуватися від імені дитини порукою, видавати письмові зобов'язання.

ст. 17 ЗУ Про Охорону дитинства

ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНУ ОПІКИ ТА ПІКЛУВАННЯ

КОНТРОЛЬ

Органи опіки та піклування зобов'язані здійснювати контроль за дотриманням батьками або особами, які їх замінюють, майнових та житлових прав дітей при відчуженні жилих приміщень та купівлі нового житла

ст. 18 ЗУ Про Охорону дитинства

Органи опіки та піклування здійснюють контроль за дотриманням батьками та особами, які їх замінюють, житлових прав і охоронюваних законом інтересів дітей відповідно до закону

ч.4 ст.12 ЗУ Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей

ДІЇ ССД ЗА МІСЦЕМ ЗНАХОДЖЕННЯ МАЙНА

1. Розглядає заяву та пакет документів
2. 10 днів - проводить перевірку документів, вивчає обставини.
3. Готує подання голові ТГ та проект рішення виконкому про надання дозволу, або відмову .
4. Видає копію рішення заявникам
5. Контролює виконання рішення
6. Якщо батьки чи законні представники не виконують рішення, подає голові ТГ клопотання про необхідність звернення до суду з метою захисту майнових прав дитини.

ПІДСТАВИ ВІДМОВИ ООП У НАДАННІ ДОЗВОЛУ НА ВЧИНЕННЯ ПРАВОЧИНІВ

ч.5 ст.177 СКУ

- 1) мати та/або батько дитини, які (яка, який) звернулися за дозволом, позбавлені судом батьківських прав;
- 2) судом, органом опіки та піклування або прокурором постановлено (прийнято) рішення про відібрання дитини від батьків (або того з них, який звернувся за дозволом) без позбавлення їх батьківських прав;
- 3) до суду подано позов про позбавлення батьків дитини (або того з них, який звернувся за дозволом) батьківських прав;
- 4) особа, яка звернулася за дозволом, повідомила про себе неправдиві відомості, що мають суттєве значення для вирішення питання про надання дозволу чи відмову в його наданні;

**ПІДСТАВИ ВІДМОВИ
ООП У НАДАННІ
ДОЗВОЛУ НА
ВЧИНЕННЯ
ПРАВОЧИНІВ**

ч.5 ст.177 СКУ

5) між батьками дитини немає згоди стосовно вчинення правочину щодо нерухомого майна дитини;

6) між батьками дитини або між одним з них та третіми особами існує судовий спір стосовно нерухомого майна, за дозволом на вчинення правочину щодо якого звернулися батьки дитини (або один з них);

7) вчинення правочину призведе до звуження обсягу існуючих майнових прав дитини та/або порушення охоронюваних законом інтересів дитини.

СПАДЩИНА

Книга 6 ЦКУ

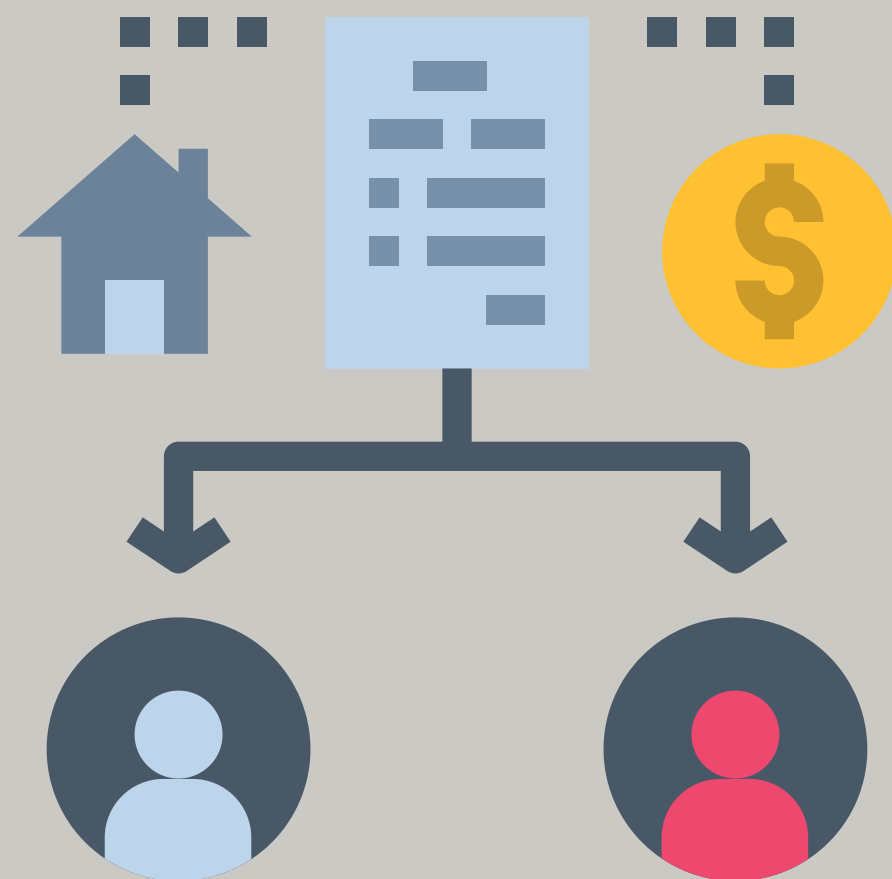
Спадкуванням є перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців).

ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ

- за заповітом
- за законом

СПАДЩИНА

Книга 6 ЦКУ

До складу спадщини входять УСІ права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини.

До спадкоємця переходить обов'язок відшкодувати майнову шкоду (збитки), яка була завдана спадкодавцем.

До спадкоємця переходить обов'язок сплатити неустойку (штраф, пеню), моральну шкоду яка була присуджена за життя спадкодавця.

Майнова та моральна шкода, яка була завдана спадкодавцем, відшкодовується спадкоємцями у межах вартості успадкованого майна

СПАДЩИНА

Книга 6 ЦКУ

Не входять до складу спадщини:

- 1) особисті немайнові права;
- 2) право на участь у товариствах, об'єднаннях громадян, якщо інше не встановлено законом або їх статутами;
- 3) право на відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я;
- 4) права на аліменти, пенсію, допомогу або інші виплати, встановлені законом

СПАДЩИНА

Книга 6 ЦКУ

Часом відкриття спадщини є день смерті особи або день, з якого вона оголошується померлою

Місцем відкриття спадщини є останнє місце проживання спадкодавця

Якщо місце проживання спадкодавця невідоме - місцезнаходження нерухомого майна або основної його частини

СПАДКУВАННЯ ЗА ЗАКОНОМ

Книга 6 ЦКУ

Частки у спадщині кожного із спадкоємців за законом є рівними.

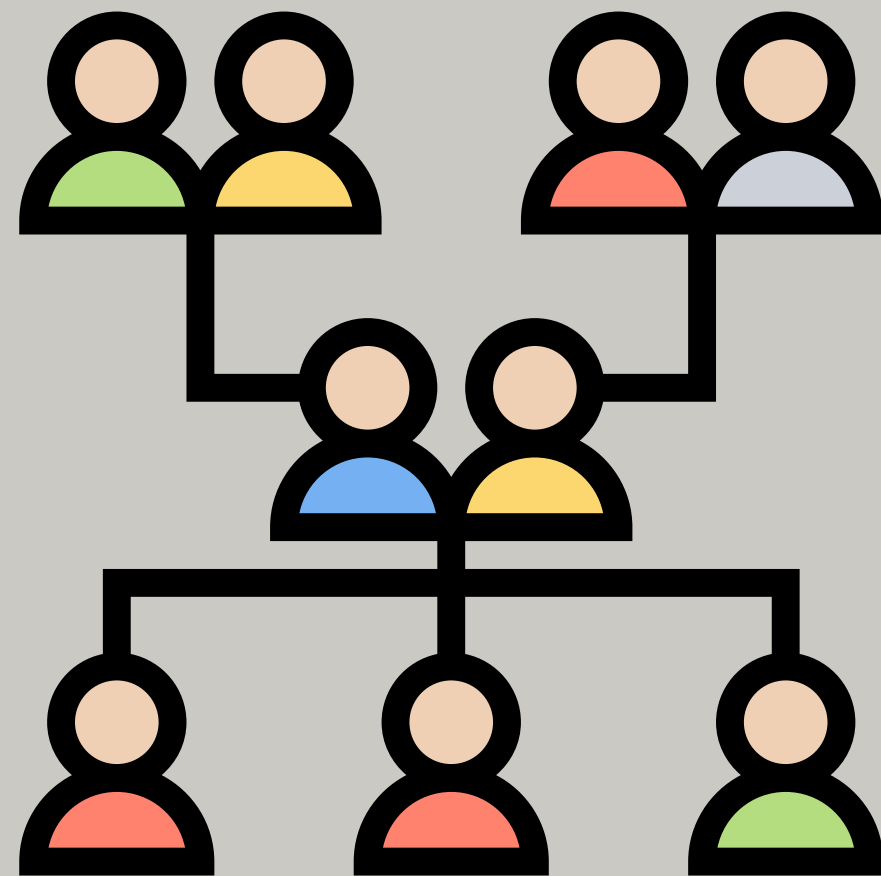
Спадкоємці за письмовою угодою між собою, посвідченою нотаріусом, якщо це стосується нерухомого майна або транспортних засобів, можуть змінити розмір частки у спадщині когось із них.

У разі відсутності заповіту, визнання його недійсним, неприйняття спадщини або відмови від її прийняття спадкоємцями за заповітом, право на спадкування за законом одержують:

СПАДКУВАННЯ ЗА ЗАКОНОМ

Книга 6 ЦКУ

ПЕРША ЧЕРГА: діти спадкодавця, у тому числі зачаті за життя спадкодавця та народжені після його смерті, той з подружжя, який його пережив, та батьки

ДРУГА ЧЕРГА: рідні брати та сестри спадкодавця, його баба та дід як з боку батька, так і з боку матері

ТРЕТЯ ЧЕРГА: рідні дядько та тітка спадкодавця

ЧЕТВЕРТА ЧЕРГА: особи, які проживали зі спадкодавцем однією сім'єю не менш як п'ять років

П'ЯТА ЧЕРГА: родичі спадкодавця до шостого ступеня споріднення включно, утриманці спадкодавця

СПАДКУВАННЯ ЗА ПРАВОМ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

Книга 6 ЦКУ

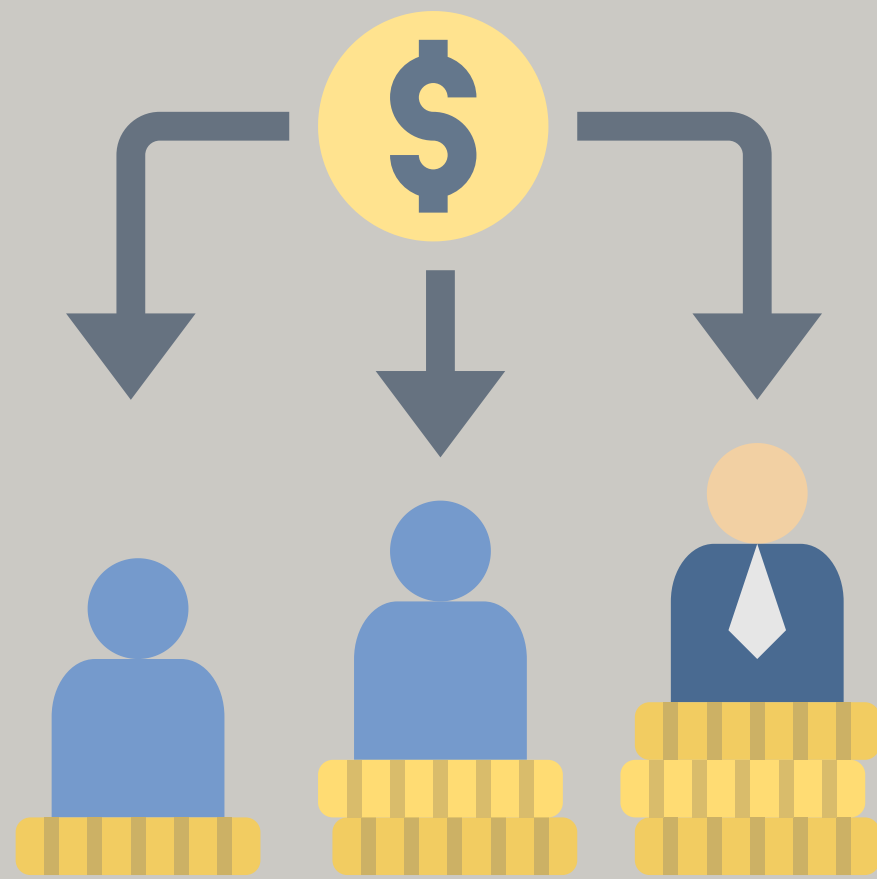

Внуки, правнуки спадкодавця спадкують ту частку спадщини, яка належала б за законом їхнім матері, батькові, бабі, дідові, якби вони були живими на час відкриття спадщини

Якщо спадкування за правом представлення здійснюється кількома особами, частка їхнього померлого родича ділиться між ними порівну.

СПАДКУВАННЯ УСИНОВЛЕНИМИ

Книга 6 ЦКУ

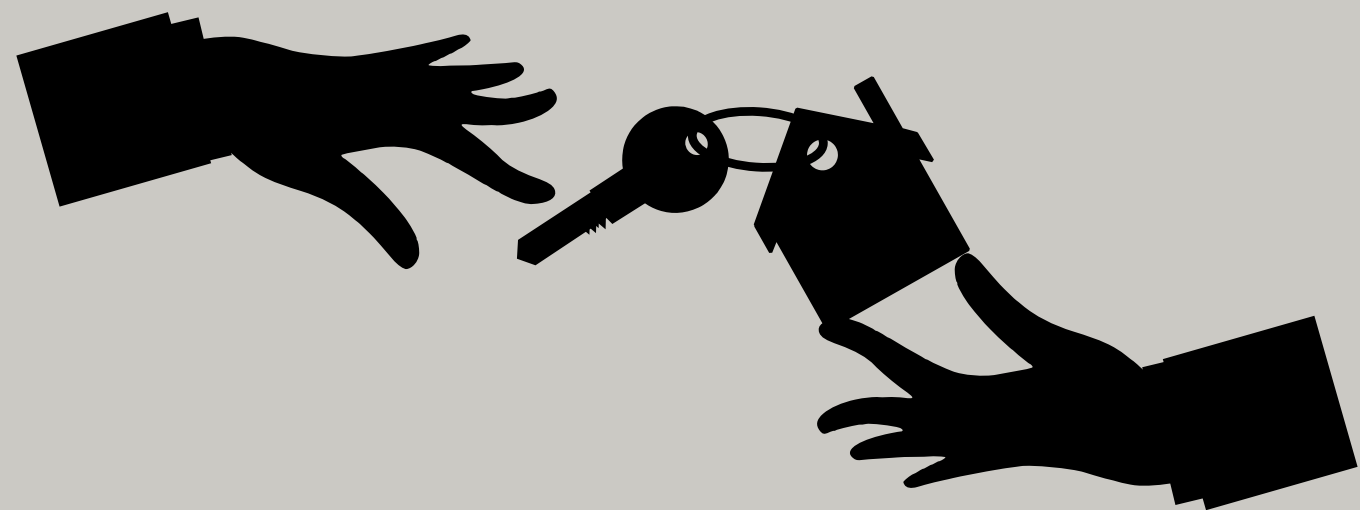

У разі спадкування за законом усиновлений та його нащадки, з одного боку, та усиновлювач і його родичі - з другого, прирівнюються до родичів за походженням

Якщо за рішенням суду про усиновлення збережений правовий зв'язок між усиновленим та його бабою, дідом, братом та сестрою за походженням, то у разі смерті його баби, діда за походженням усиновлений має право на спадкування за правом представлення, а у разі смерті його брата, сестри за походженням - має право на спадкування як спадкоємець другої черги

ПРИЙНЯТТЯ СПАДЩИНИ

Глава 87 ЦКУ

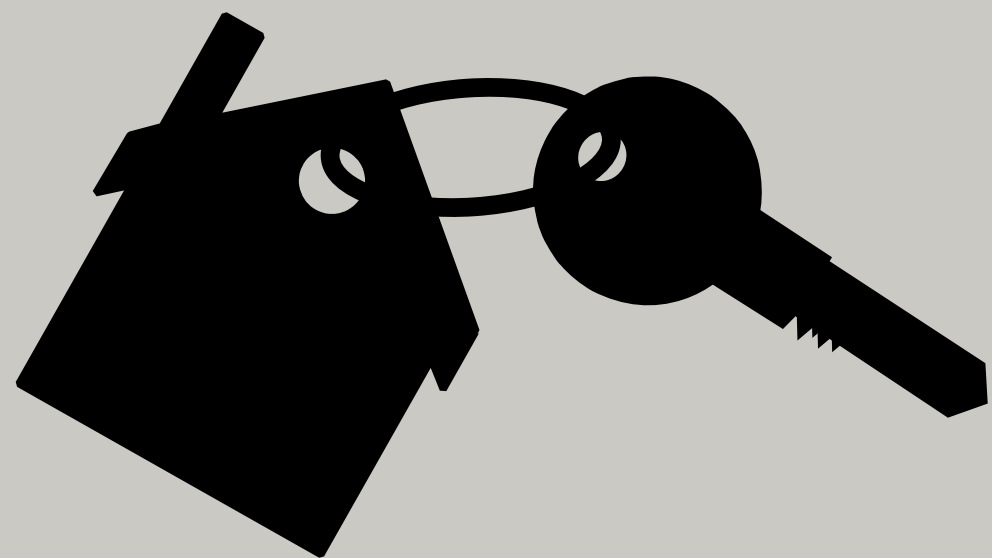
Спадкоємець за заповітом чи за законом має право прийняти спадщину або не прийняти її

Малолітня, неповнолітня особа вважаються такими, що прийняли спадщину

Спадкоємець, який постійно проживав разом із спадкодавцем, вважається таким, що прийняв спадщину, якщо він не заявив про відмову від неї.

ПРИЙНЯТТЯ СПАДЩИНИ

Глава 87 ЦКУ

Особа, яка досягла чотирнадцяти років, має право подати заяву про прийняття спадщини без згоди своїх батьків або піклувальника

Заяву про прийняття спадщини від імені малолітньої особи подають її батьки (усиновлювачі), опікун.

Для прийняття спадщини встановлюється строк у шість місяців, який починається з часу відкриття спадщини

ОФОРМЛЕННЯ ПРАВА НА СПАДЩИНУ

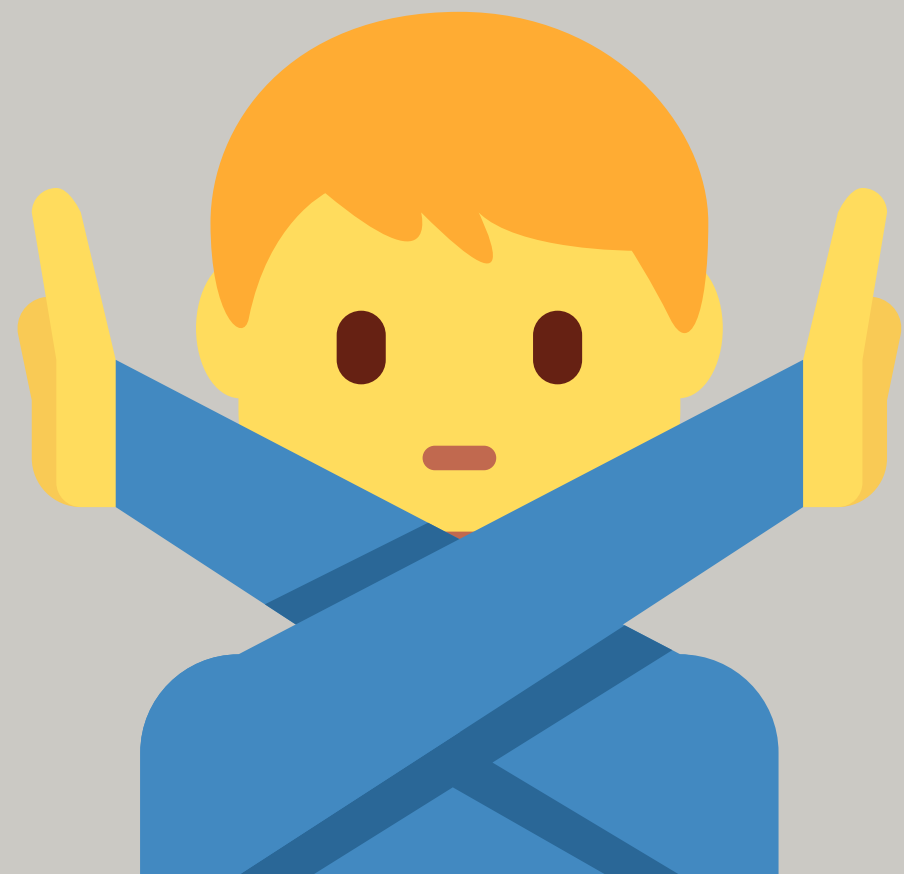
ст.1274 ЦКУ

Спадкоємець, який прийняв спадщину, у складі якої є нерухоме майно та інше майно, щодо якого здійснюється державна реєстрація, **ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ** звернутися за видачею йому свідоцтва про право на спадщину на таке майно

ВІДМОВА ВІД ПРИЙНЯТТЯ СПАДЩИНИ

ст.1274 ЦКУ

Неповнолітня особа віком від чотирнадцяти до вісімнадцяти років може відмовитися від прийняття спадщини за згодою батьків (усиновлювачів), піклувальника і органу опіки та піклування.

Батьки (усиновлювачі), опікун можуть відмовитися від прийняття спадщини, належної малолітній, недієздатній особі, лише з дозволу органу опіки та піклування.

Відмова від прийняття спадщини є безумовною і беззастережною.

